

Lukuisten toivomusten johdosta alkaa Laskuvarjourheilu julkaista esimerkillisen epä-säännöllisesti kulttuuripalstaa. Emme ole vielä onnistuneet saamaan vakituista toimittajaa palstallemme, mutta rohkenemme toivoa lukijakunnaltamme voimakasta panosta (kaikki huomioidaan).

Tällä kerralla olemme onnistuneet saamaan riveihimme avustajaksi tunnetun teatterija tv-kriitikon Kakka Juvajan.

K. Juvajalla oli tilaisuus seurata ParaVision uuden lähetysverkon avajaisohjelmaa pääkaupunkiseudulla vaikuttavan alustoreippailuyhdistyksen Kehä III:n TurboKotkien 20-vuotisgaalaillassa.

KAUPALLISUUTTA, VÄKIVALTA, SEKSIÄ

...kaikkea tätä sopi seuraamaan ParaVision lauantaiseen ohjelmaan. Tästä voi helposti päätellä illan olleen mielenkiintoinen ja antoisa.

ParaVisio loihti eteemme mitä hienostuneimman kavalakadin, johon kuului teatteritaiteen helmiä, musiikillisia herkkupaloja ja tietopuolista herkkutellua, unohtamatta klassista jännitystään.

"Yöllinen perhedraama aikuisille" avasi nautinnollisen illan. Tässä todellisuuspohjaisessa näytelmässä olivat päätehtävissä Nils Krutdorf, Ansa Ikola ja Heikki Ikola.

Ansa Ikolan tulkinta ristiriitatilanteen kourissa kamppailevasta kreivittärestä oli herkkä ja suorastaan viiltävän todentuntuinen. Nils Krutdorfin kreivi ja Heikki Ikolan paroni olivat myös huolekasta ja syvällistä työtä.

Erityistä huomiota kiinnitti pienessä sivuosassa rauhanenkeliä näytellyt Gabriel v. Flying. Erittäin realistisesti osaansa esittäneestä Flyingistä tulee teatteritaide vielä kuulemaan.

Illan musiikillinen anti oli tasoltaan ja toteutukseltaan sangan monipuolinen. Tärkeintä osaa näytteli Strato-tv:n järjestämä Syksyn Sävel-laulukilpa. Ohjelma oli musiikillisesti antoisa ja laadukas, mutta jälleen kerran täytyy vain ihmetellä mitä virkaa ohjelmakoordinaattoreilla oikein on, kun tällainen ohjelma sijoitetaan näin aikaiseen vaiheeseen, jolloin useat pienetkin

KULTTUURI

katsojat epäilemättä vielä ovat tajuissaan. Kaikista ansioistaan huolimatta Syksyn Sävel ei todellakaan ollut sovelias perheen pienimmille tai muutoin vajaakykyisille ohjelman sisältämän rajun realismin vuoksi.

Miltei jo naturalismia lähennellyt realismi oli voimakkaimmassa kukassaan talonmiehen Taskisen tulkitsemassa "Talonmieslaulussa" sekä Lavea Leveenin sensuellissa musiikkiteoksessa "Olen Rotunainen".

Talonmieslaulu edusti työväenkulttuuria parhaimmillaan, kuvaten osuvasti työtekevän kansanosan tuntemuksia kuluttavan jokapäiväisen raadannan lomassa — raadannan, josta ansaitut hedelmät kapitalistinen järjestelmä kuitenkin riistää tekijältään. Vaikka yleisökiilvan tulokset selviävät vasta tovin kuluttua, rohkenee tälle mainiolle esitykselle toivoa sen ansaitsemaa hyvää, jos ei sitäkin parempaa menestystä.

"Rotunainen" kuvasi pelkistetyksi niitä ristipaineita, joita nykyaikaisessa kilpailuyhteiskunnassa puhtaaksiviljelyn sovinismin varassa elävä itsellinen, itsenäinen naishenkilö joutuu toimiessaan kokemaan. Sävelmä sopi mainiosti Lavea Leveenin tummalle, ajoitin jopa käheähkään viittaavalle altolle.

Musiikillisesti esitys oli korkeatasoinen, joskin Lavean sensuelli laulutapa ja sexiä tiheä kuva esitys saattanevat vaikuttaa häiritsevästi laulukilpaa arvostelevaan puritaanisempaan kansansa. Ns. re-

teempi väestö sen sijaan saattanee antaa samasta syystä johtuen muutamia lisäpesteitä — siitäkin huolimatta, että nyt olivat kilpailemassa sävelmät, eivät esittäjät.

Edelläolevien lisäksi oli kilpailussa toki useita muitakin ansiokkaita musiikkiesityksiä, kuten esimerkiksi kaukaa Pohjan periltä Hyvinkäältä saapuneen Aslak Pyöreäpään joikuilu. Irman ja Dynän esitykset sitä vastoin saavat vielä näin jälkeenkänpäin kylmät väreet selkäpiihin ja sokerin rouskumaan hampaisiin.

Mutta yleisöhän se lopulta sen viimeisen sanan sanoo, kunhan ne vastauskupongit toimitetaan sinne Strato-Tee-Veelle. Odotamme jännityksellä onko kansamme musiikkimaku voinut vielä entisestäänkin huonontua... Mutta kuten ohjelman ansiokas juontaja, viehättävä Irvi Mekola lopuksi totesi: "Vain mäntti jättää äänestämättä!"

Musiikkiohjelman päätyttyä siirryttiinkin sitten luontevasti Orapöllön silmäniskujen johdattelemina takaisin ParaVision seuraan.

Olen arvostelupalstoillani useinkin joutunut kritisoiimaan nuijia ja mänttipäisiä ohjelmakoordinaattoreita, mutta tällä kerralla olen pakotettu antamaan niille törpöille jopa tunnustusta, en toki paljon — vaan ihan pikkuisen.

Sana viikonvaihteeksi oli sijoitettu erittäin sopivaan paikkaan. Syksyn sävelen jälkeen olikin syytä hiljentyä miettimään elämän syvien kysymysten äärelle.

Illan kuluessa huomio kiintyi Strato-TeeVeen mainoksiin. Niiden perusteella voi selvästi todeta, että kyllä taas katsojia manipuloitiin ja uusia tarpeita luotiin kosolti. Esimerkiksi Cutaway-saippuan tärkeydestä keskinkertaiselle tai sitäkin vaatimattomammalle parailijalle annettiin selvästi liioitteleva kuva.

Ohjelmaan merkitty "Yöjännäri" jäi teknillisten vaikeuksien vuoksi pois, mutta Strato-TeeVeen työntekijöiden saumattoman ammattitaidon ansiosta tilanne korjattiin salamannopealla improvisaationumerolla, jossa sirpakkakuulttaja aidontuntuisesti kiljähdellen alkoi kirmailla olion (apinux gorillux) kanssa.

Täysipainoisen ja tasokkaan ohjelmakokonaisuuden päätti ansiokkaalla tavalla alustoreippailuyhdistyksen Kehä III:n TurboKotkien tanssi- ja laulu-yhtiö Turbon Pojat ja Vähän Tytötkin. En malta olla laittamatta tähän yhteyteen katkelmaa eräästä yhtiön esittämästä riipaisevan herkstä lyyrisestä runoelmasta, joka oivalla tavalla heijastaa Tuebon Poikien ja Vähän Tyttöjenkin syvällisintä elämänilosofiaa:

Käyn kentän laitaa, minä ilman paitaa
Ei estä kukaan, kun sinne meen.

Vain äänen kuulen, tuon Turbon suuren,
Se lentää suoraan — mun sydämeen.

Tymäsää nyt tarpeeksi on mua nyyppinyt
luulen että taivas alkaa olla kirkas nyt.

Päästäkää mut vihdoinkin, viimein hyppykoneeseen:
mä tahdon tästä vapaaseen.

Aivan viimeiseksi lopuksi haluan kiittää mainiosta kokonaisuudesta niin ParaVision kuin StratoTeeVeetäkin ensiluokkaisesta ohjelmakokonaisuudesta, joka antaa selviä viitteitä siitä, että voimakkaana taustatekijänä olleella alustoreippailuyhdistyksellä Kehä III:n TurboKotilla on merkittävä sanansa sanottavana myös tv-viihteen alalla. Oikeastaan heräsi kysymys, onko viimeiset kaksikymmentä vuotta oltu ihan väärällä alalla?

Gaalailta muutoinkin oli erittäin ansiokas ja viihtyisä, josta vilpittömät kiitokset.

Helsingissä 18.11.1980

Kakka Juvaja